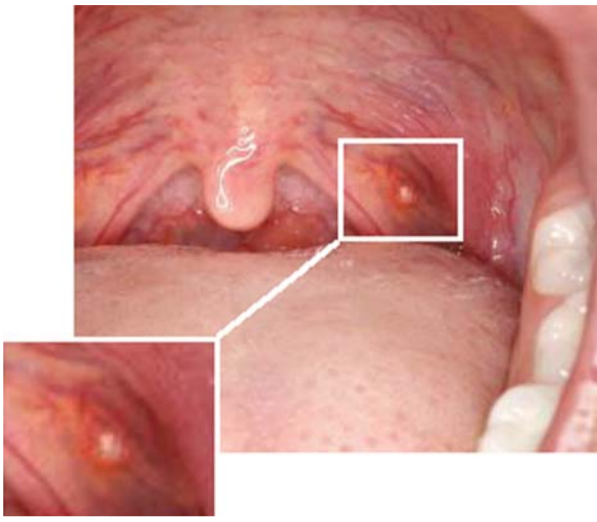

آفت راجعه دهانی

*دکتر پیمان بیکانیان وزیری

تا به حال هیچ موردی از ترانسفور ماسیون بدخیمی در بین ضایعات آفتی گزارش نشده است

در بیشتر موارد آفت در فاصله ۶ تا ۱۲ روز خودبه خود بهبود می یابد مگر اینکه عدم کفایت ایمنی در فرد وجود داشته باشد

حاشیه ناصاف و بهبود همراه با اسکار، آفت مینور (زخم‌هایی بین ۱-۵/۵ سانتی‌متر که بدون اسکار بهبود می‌یابند) و آفت هرپتی فرم (ضایعات ۱-۲ میلی‌متری متعدد و شبیه هرپس) دیده می‌شود. آفت مینور شایع‌ترین و آفت هرپتی فرم نادرترین نوع آفت هستند. بدون توجه به نوع ضایعه آفتی، بسیاری از بیماران ۱ تا ۲ روز قبل از بروز زخم‌ها از ایجاد آفتی شامل احساس سوزش یا درد و گزگز در در ضامخت کراتین لایه‌های مخاطی و همچنین برخی آثار احتمالی نیکوتین سبب کاهش بروز آفت خواهد شد.

نمای کلینیکی
آفت دهانی به طور کلی به سه شکل: آفت مسائور (زخم‌هایی بزرگ‌تر از ۱ سانتی‌متر، با

به این دلیل که زخم‌های SCC عموماً عمیق و سفت (Indurated) هستند، بوردهای برآمده و گرد داشته و خود به‌خود درد ندارند (مگر اینکه عفونت به آنها اضافه شود). به علاوه زخم‌های سرطان دهان خود به خود بهبود نمی‌یابد و در طولانی مدت پایدار می‌مانند.

وجود زخم‌های آفتی متعدد در فرد همراه با ضایعات دیگر (در بخش‌های بعدی اشاره خواهد شد) باید برای پزشک شک به وجود بیماری‌های سیستمیک نظیر بهجت، کولیت اولسراتیو، بیماری کرون و... را ایجاد کند.

درمان و پیش‌آگهی

از آنجا که علت اصلی بیماری آفت راجعه دهانی مشخص نیست، درمان قطعی برای آن وجود ندارد. به طور کلی درمان‌ها علامتی و همگی در جهت کاهش درد و ناراحتی، کاهش طول دوره بیماری و کاهش تعداد دفعات عود هستند. خوشبختانه در بیشتر موارد آفت در فاصله ۶ تا ۱۲ روز خودبه‌خود بهبود می‌یابد مگر اینکه عدم کفایت ایمنی در فرد وجود داشته باشد.

استفاده از دهانشویه‌های تسکینی نظیر دیفن هیدرامین و بنزیدامین به خصوص وقتی با شربت maalox مخلوط شده باشد، در کاهش درد و ناراحتی بیمار قبل از غذا خوردن مؤثر است. برخی پژوهشگران استفاده از کورتون‌های موضعی (به شکل پماد تریامسینولون همراه با orabase) یا سیستمیک (پردنیزولون خوراکی) را نیز توصیه می‌کنند.

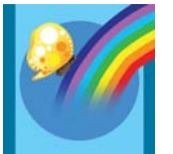
در سال‌های اخیر به کار بردن دهانشویه‌های گیاهی متنوعی تبلیغ می‌شود. به نظر می‌رسد تحقیقات منظم و دقیق بیشتری برای بررسی تأثیر این داروها بر روی آفت لازم است. هر چند برخی از آنها آثار مناسبی در کاهش درد یا جلوگیری از بروز آفت نشان داده‌اند.

خوشبختانه تا به حال هیچ موردی از ترانسفور ماسیون بدخیمی در بین ضایعات آفتی گزارش نشده است. در شماره آینده به بررسی یکی از بیماری‌هایی که با ضایعات آفتی همراه است و باید مورد توجه قرار بگیرد می‌پردازیم.

منابع در دفتر نشریه موجود است.

* بورد تخصصی بیماری‌های دهان
استادیار دانشگاه علوم پزشکی همدان

سلامت طبیب

حَدیث جعفری

نقش ماده غذایی

در مقدار پوسیدگی دندان‌ها

مواد غذایی شیرین نقش عمده‌ای در پوسیدگی دندان به وسیله باکتری‌ها دارد. مقدار پوسیدگی به اجزای تشکیل‌دهنده مواد غذایی وابسته است. به عبارتی دیگر، پوسیدگی به ترکیب ماده غذایی و اینکه همراه با چه ماده دیگری مورد استفاده قرار می‌گیرد، مدت زمان تماس آن با دندان و تعداد دفعاتی که استفاده شده است بستگی دارد. شکل و فرم ماده غذایی و پایداری آن نقش مهمی در میزان پوسیدگی و کاهش PH دندان دارد. به طور مثال مایعات به سرعت از دهان شسته می‌شوند و قابلیت چسبندگی کمتری دارند و بالعکس مواد غذایی جامد مانند کراکر، چیپس، شیرینی‌ها و دانه‌های خوشبوکننده دهان که حاوی قند هستند، مدت بیشتری با دندان‌ها تماس دارند. قوام ماده غذایی بر چسبندگی آن مؤثر است. آدامس گرچه حاوی قند بالایی است ولی به علت تحریک تولید بزاق و چسبندگی کم آن نسبت به مواد جامد یا چسبنده ضرر کمتری دارد. مواد نشاسته‌ای که به وسیله آمیلاز بزاق قابل تخمیر هستند هر چه بیشتر در دهان باشند میزان پوسیدگی زایی بیشتری خواهند داشت. حیوانات که کربوهیدرات زیادی ندارند و چربی و فیبر آنها زیاد است پوسیدگی را متوقف می‌کنند. غذاهای پروتئینی مثل ماهی، گوشت، تخم‌مرغ، مرغ و همچنین چربی‌هایی مثل مارگارین نیز پوسیدگی را متوقف خواهند کرد. ترکیبات مواد غذایی و مصرف آنها با یکدیگر بر روی میزان پوسیدگی مؤثر است. استفاده از پنیر و شیر در انتهای وعده غذایی یا توأم با مصرف مواد کربوهیدراتی، به علت خنثی کردن PH اسیدی دهان، ضمن مطبوع کردن غذا موجب کاهش پوسیدگی می‌شود. مصرف مواد غذایی همراه با نوشابه، احتمال تولید اسید و پوسیدگی دندان را افزایش می‌دهد. زمانی که یک کربوهیدرات قابل تخمیر مصرف شود، کاهش PH باعث تسریع در فعالیت تخریبی دندان می‌شود که در ظرف ۱۵-۵ دقیقه شروع شده و اثر آن تا ۳۰ دقیقه باقی می‌ماند.

به طور عمده میان وعده‌ها حاوی کربوهیدرات بالایی هستند که این امر احتمال پوسیدگی زایی آنها را به مراتب بیشتر از وعده‌هایی اصلی غذا می‌کند. فرایند پوسیدگی با تولید اسید شروع می‌شود و ناشی از متابولیسم باکتری‌ها در پلاک دندان است. پلاک‌دندانی یک توده بی‌رنگ و چسبناک از میکروارگانیسم‌ها و پلی‌ساکاریدهاست که در اطراف دندان تشکیل می‌شود و به دندان‌ها و لثه می‌چسبد. پلاک، باکتری تولیدکننده اسید را تغذیه می‌کند و محصولات آلی ناشی از سوخت و ساز آنها را در تماس با سطح دندان نگه می‌دارد.

منبع: www.irandentist.info

خانواده طبیب

دکتر سارا آرین مهر

ضرورت توجه به مسئله بهداشت دهان و دندان در جمعیت سالمندان

«انجمن بهداشت دهان و دندان ایالات متحده» توصیه‌های زیر را در زمینه انجام مراقبت‌های بهداشتی لازم در زمینه سلامت دهان و دندان در جمعیت سالمندان ارائه داده است:

- در زمان ابتلا به هرگونه بیماری و مشکل در دهان و دندان، کل دهان را به طور کامل تحت بررسی و معاینه قرار دهید.
- باید توجه داشت که حتی افراد سالمندی که از دندان مصنوعی استفاده می‌کنند نیز به مراقبت‌های بهداشتی و مراجعه منظم به دندان‌پزشک نیاز دارند. دندان مصنوعی باید اندازه مناسبی داشته باشد تا از بروز هرگونه درد و عفونت احتمالی پیشگیری شود.
- سالمندان ساکن در خانه‌های سالمندان باید حداقل سالی یک بار تحت ویزیت دندان‌پزشک و معاینه کامل دهان و دندان قرار گیرند.
- اعضای خانواده نیز باید به طور پیوسته و منظم تمهیدات لازم را برای انتقال سالمندان به دندان‌پزشک فراهم کنند. یک تصور اشتباه در بین افراد این است که افرادی که از دندان مصنوعی استفاده می‌کنند، به مراقبت‌های دهان و دندان نیاز ندارند! این فکر به کلی اشتباه است زیرا استفاده از دندان مصنوعی می‌تواند سبب مخفی ماندن علائم بسیاری از عفونت‌های جدی و خطرناک و علائم اولیه و زودرس سرطان شود. در ایالات متحده آمریکا ماه سپتامبر ماه «سلامت سالمندان» نام‌گذاری شده است و در آن توجه عمومی و ملی نسبت به جنبه‌های مثبت افزایش سن افزایش می‌یابد.

منبع: California Dental Hygienists Association September 2007

طب جایگزین

دکتر مسعود اصغری

روش الکساندر

مطابق فلسفه روش الکساندر، ارتباط صحیح بین سسر، گردن و ستون فقرات برای سلامتی ضروری است. طرفداران این روش، آن را سه راه ارتباطی «تنظیم اولیه» نامیده‌اند زیرا آنها معتقدند که روش الکساندر کلید درست ایستادن، درست نفس کشیدن و حرکت‌های درست است.

وضعیت نامناسب سسر در ارتباط با گردن و ستون فقرات می‌تواند انقباض عضلانی ایجاد کند و باعث درد شود. یکبار که سسر، گردن و ستون فقرات در وضعیت نامناسبی با یکدیگر قرار گیرند، بدن خودبه‌خود احساس آسایش و راحتی می‌کند. با انجام تمرین‌های این روش نه تنها می‌توان انقباض عضلانی و درد را کاهش داد بلکه فعالیت‌های طبیعی بدن نظیر نفس کشیدن و حرکات معمول اندام‌ها بسیار طبیعی‌تر و آسان‌تر انجام می‌شود. در این روش افراد با طرز صحیح ایستادن و قامت‌گیری مناسب بدن، بهبود هماهنگی بدن و کاهش انقباض عضلانی آشنا می‌شوند. به‌علاوه، این روش در بسیاری از مراجعین، سلامت عمومی جسم و روح را افزایش می‌دهد. مربیان روش الکساندر شما را تشویق می‌کنند تا آنچه را که یاد گرفته‌اید در زندگی روزانه خود پیاده کنید. به تدریج گاهی حتی با ۶ تا ۸ جلسه، شرکت‌کنندگان در این دوره‌های آموزشی شروع به رعایت قامت‌گیری مناسب در زندگی روزانه خود می‌کنند. روش الکساندر اگر به وسیله یک مربی مجرب آموزش داده شود برای همه (حتی خانم‌های باردار) بی‌خطر است.

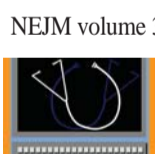

مورد بالینی

دکتر فرهاد منتظری

گلو سیست هر پیسی

بیمار خانم ۷۵ ساله‌ای است که از ۱۰ سال پیش سابقه فشار خون بالا و دیابت دارد. وی با شکایت ناراحتی گلو و ضایعات سفید رنگ روی زبان که از سه روز پیش ایجاد شده‌اند، مراجعه می‌کند. در معاینه، پاپول‌های سفید متعدد با حدود مشخص که ۲-۳ میلی‌متر قطر داشته و فرورفتگی‌ای در مرکز خود دارند، مشاهده شد. بیمار درد خفیف دهانی دارد. بیوپسی تراشیدنی (shave biopsy) و یافته‌های بافت‌شناختی ویژگی‌های عفونت هرپس را نشان داد که شامل هاله دور هسته (perinuclear halo) ، قرارگیری کروماتین در حواشی هسته (margination of chromatin) و سلول‌های چند هسته‌ای بود. کشت ضایعات، ویروس هرپس سیمپلکس نوع (۱-HSV) را نشان داد. فعال شدن ویروس ۱-HSV در دهان معمولاً در سطوح کراتینیزه دهانی ایجاد می‌شود، حال آنکه عفونت اولیه ۱-HSV سایر سطوح مخاطی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. تظاهرات بالینی حساس این ضایعه آن را از عفونت کاندیدیایی یا آفت دهانی متمایز می‌کند. در مراجعه‌ای که بیمار دو هفته بعد برای پیگیری بیماری داشت، ضایعات فوق بدون هیچ درمانی، کاملاً بهبود یافته بود.

رایانه طبیب

دکتر فرهاد منتظری

scholar.google.com

گوگل ابزار جستجوگر تازه‌ای را با هدف بهبود دسترسی عمومی به مدارک و مقاله‌های دانشگاهی و علمی راه‌اندازی کرده است. این جستجوگر که «پژوهشگر گوگل» (Google Scholar) نامیده می‌شود، امکان جستجوی واژه‌های کلیدی را در رساله‌های علمی، گزارش‌های فنی، وب سایت‌های دانشگاهی و کتاب‌ها فراهم می‌کند. مدارک و مقاله‌های موجود در رشته‌های مختلف دانشگاهی از پزشکی و فیزیک گرفته تا اقتصاد و علوم کامپیوتر، در حوزه جستجوی این ابزار رایگان قرار می‌گیرد. نتایج جستجو براساس میزان ارتباط با واژه جستجو شده فهرست می‌شود اما نکته تازه در این طرح، فهرست کردن یافته‌ها بر اساس میزان ارجاع به آن از سوی دیگر مؤلفان است، نه فقط دفعات بازدید از آن در اینترنت. ابزار جدید گوگل با همکاری گسترده ناشران آثار دانشگاهی، علمی و فنی برای بهبود شیوه فهرست‌بندی مدارک و مقاله‌هایی که دسترسی به آنها با محدودیت‌های خاصی روبرو است، طراحی شده است. با این حال برای دسترسی کامل به بسیاری از این آثار عضویت در وب‌سایت ناشر آن لازم بوده و باید خلاصه‌ای از مقاله نیز قابل دسترسی باشد.

Occupational English Test

قابل توجه پزشکان و دندانپزشکان داوطلب اشتغال به کار در کشور استرالیا

برگزاری دوره‌های آموزشی زبان حرفه‌ای (OET) ویژه پزشکان و دندان‌پزشکان به وسیله کادر مجرب و با سابقه

برای آزمون سال ۲۰۰۸

داوطلبان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و یا ثبت نام با شماره تلفن ۸-۸۸۷۰۹۳۶۶ تماس گرفته و یا به وب سایت www.oet.it مراجعه نمایند.

پیشگامان

پارسه

اولین مرکز تخصصی آمادگی آزمون رزیدنتی دندانپزشکی با برنام‌های جدید

این اساتید فقط در (پارسه) تدریس می‌کنند:

دکتر کسری طبری (ترمیمی)	دکتر یاسر صافی (رادیولوژی)
دکتر مرصیه علی‌خاصی (پروتز)	دکتر محسن عباسی (جراحی)
دکتر نصرت (اندو)	دکتر سیف (ارتودنسی و زبان)
دکتر پورسیمی (پریو)	دکتر تدین (انفکال)
دکتر مهدی پور (تشخیص)	

آموزش مکاتباتی همراه با ارائه CDهای کلاس همراه با جزوات ارائه شده به وسیله اساتید برگزار می‌کنند. امتحانات تفکیکی و جامع، ارائه CD تشریحی سوالات

تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۹۸۶۴۰۳ ۰۵۳۰۷۰۷۵-۰۹۱۲

فروش فوری

۲,۴۵۰,۰۰۰ تومان

آپارتمانی در مجتمع پزشکی رز

در ابتدای فرمانیه، درازشیب

مجهز به رادیولوژی، دندان پزشکی، فیزیوتراپی و داروخانه فعال

تلفن: ۲۲۷۳۶۹۵۸ - ۲۲۷۲۷۰۹۴

دوره آموزشی مقدماتی و تکمیلی

طب سنتی ایران

انجمن تحقیقات طب سنتی ایران - دانشگاه علوم پزشکی تهران

تدریس به‌وسیله اساتید و رتبه‌های برتر آزمون سراسری طب سنتی همراه با اعطای گواهی پایان دوره

تلفن: ۰۲-۸۸۹۸۰۹۰۱

تیمورزاده

شبکه تأمین منابع علمی علوم پزشکی کشور

www.teimorzadeh.com

۸۸ ۳۲ ۹۰ ۹۰

قابل توجه پزشکانی که قصد ادامه تحصیل در استرالیا دارند.

۲۰۰۷

<p>2005</p> <p>OXFORD HANDBOOK OF ACCIDENT AND EMERGENCY MEDICINE</p>	<p>2006</p> <p>OXFORD HANDBOOK OF CLINICAL SPECIALTIES</p>	<p>2007</p> <p>OXFORD HANDBOOK OF CLINICAL MEDICINE</p>
--	---	--

بهای هر جلد ۲۹,۲۰۰ تومان

فروش بدون تخفیف

۲۰۰۷

MURTAGH'S general practice

4th Edition

بها: ۷۹,۲۰۰ تومان

بها: ۱۴,۲۰۰ تومان

بها: ۵۹,۲۰۰ تومان

بها: ۱۰,۲۰۰ تومان

۲۰۰۷

A M C

بها: ۷۹,۲۰۰ تومان

بها: ۱۴,۲۰۰ تومان

بها: ۵۹,۲۰۰ تومان

بها: ۱۰,۲۰۰ تومان